

DRAMATICKÉ STUDIO

ČIN

v P r a z e

DRAMATICKÉ STUDIO „ČIN“ STROUPEŽNICKÉMU

Rytíř bez erbu

Je-li dnešní představení vzpomínkou na výročí smrti Lad. Stroupežnického, je tím dán i režijní směr celého pojetí. Hlavní slovo bude tedy mít Ladislav Stroupežnický a herecký projev bude veden v intencích jeho nazírání na jednající osoby.

Ačkoliv většina biografistů Stroupežnického popírá jeho dokonalost, přece jen jeho hry a některé z povídek otištěných v Humoristických listech ukazují, že autor byl opravdu nadaným povídkářem i dramatikem. Nesnažím se sice popřít, že některé povídky jsou opravdu naivního obsahu nepřilíš vysoké úrovně, ale to omlouvám tím, že autor, dohnán okolnostmi, byl přinucen napsat prostě povídku, aniž měl dlouho čas na přemýšlení. Ani ten nejlepší humorista nedokáže sypat z rukávu náměty, které byly stejně hodnotné. Humoristický spisovatel, obklopený svatozáří slávy, jehož romány jsou pokládány za literárně hodnotné, vydá jednou za rok román, samozřejmě ten nejlepší, který po celoroční práci mohl napsat, ale Stroupežnický psal stále a to nejlepší si musí vybrat čtenář sám. Každopádně mají však jeho povídky cenu tím větší, že autor získal svůj literární vkus vlastní pílí a četbou, aby nahradil to, co se měl naučit na vyšší škole. Uvážíme-li, že Stroupežnického vzdělání bylo zakončeno absolvováním druhé třídy píseckého gymnasia, musíme uznati, že jeho píle byla veliká.

V jeho dramatických pracech vystupují osoby tak životné, jako v málokteré hře jeho doby. Srovnáváním cerhonického archivu seznámil se s panským životem na okolních hradech a s charaktery jednotlivých vladařů. Ve »Zvíkovském rarášku« probíhá před námi úsek života jednoho dne na hradě Zvíkově. Účelem celé hry byla zjevně osoba pana Dačického a vyzdvižení spravedlnosti a dobrosrdečnosti tehdejší vrchnosti »v Miroticích, Cerhonicích, Boru a Kestřanech«, pánů ze Švamberka. Zajímavý je pohled na historické údaje o hrajících osobách. R. 1585 bylo skutečně panu z Heslova třicet let, jak Stroupežnický udává, ale jinak je hra plna historických omylů. Jen pro zajímavost uvádím narážku na válku s Turky, o níž Dačický mluví ze Švamberkem jako o minulé, ale ve skutečnosti tehdy ještě neměli ani Švamberk, ani pan Mikuláš zdání, že ona výprava bude, poněvadž k ní došlo až za tři roky a zúčastnil se jí pouze pan Kryštof. Ale jak jsem již napsal, nešlo o historickou hru, ale o etnografický obrázek z XVI. století. Jako takový jsem také hru chápal a nesnažím se z ní udělat nic jiného.

Řekl-li jsem na počátku, že z dnešního představení musí hovořit jen a jen Stroupežnický, týká se to také obou úvodních scén. Ty vkládám do představení jakoby na druhou misku vahadla času. Mluví-li Stroupežnický svými povídkami a

hrou přímo, předstupuje v úvodu před diváka v zorném úhlu dnešní generace. Takový oprášený Stroupežnického obrázek.

Divák snad mi odpustí, že jsem nezařadil do programu nějaké to biografické povídání, ale můj názor je tento: Pro divadlo a literaturu má cenu Stroupežnického práce a to, kdy se narodil, jak žil a v jakém pořadí psal své hry a povídky, to patří literárním historikům do referátu. My se spokojíme jeho slovem. Proto, prosím, věnujte nyní laskavě svou pozornost Ladislavu Stroupežnickému, rytíři bez erbu a statků.

Rudolf Knapp.

foto Truneček

Zdeněk KRIPPNER (*Krištof ze Švamberka*), Liba ZELENKOVÁ (*Petr ze Švamberka*) a Děda PAPEŽ (*Mikuláš Dačický z Heslova*).

Jdeme společně

Dnes, téměř čtyři měsíce po výroční schůzi »Činu«, na které bylo rozhodnuto o založení Literárního odboru, dochází k praktickému realizování tohoto rozhodnutí. Při této příležitosti chci alespoň letmo osvětlit psychologii mladých lidí, kteří zabývají se aktivně některými oblastmi umění, cítí potřebu sejít se při práci třeba jen v malém kolektivu, v našem případě jde v první řadě o mládež se zájmem o umění dramatické a tvorbu literární.

Divadlo samo o sobě je akcí čistě kolektivní. Jako takové se zrodilo a myšlenka kolektiva spočívá v něm samém. Jedno bez druhého prostě není. Rozdíly jsou jen ve způsobu vzniku a charakteru zrozeného celku. Různé nuance, do kterých jsou společnosti (v našem případě ochotnických pracovníků) naladěny, vznikají z mentality prvků, které kolektiv utvořily.

V ochotnických spolcích scházejí se často lidé s nejrůznějšími zájmy, danými jednak jejich různým stářím, a pak i charakterem jejich vlastního života a povolání. Nejsilnější povahová skupina udává pak onen tón, nebo charakter celku.

Na vývoj a vyladění kolektiva do stavu, v jakém je dnes na příklad Dramatické studio »Čin«, působily hlavně dvě okolnosti — mládí a pražské prostředí. »Čin«, založen mládím, stal se — aniž by to bylo psaným zákonem — cílem jen mladých divadelních nadšenců. Tím vznikla sama sebou sourodost charakterová, která se na celku projevuje.

DRAMATICKÉ STUDIO

Ředitel Děda Papež

„Čin“
v Praze

ŽENSKÝ KLUB ČESKÝ V PRAZE II., VE SMEČKÁCH 26

Neděle 29. listopadu 1942

Začátek o půl 11., konec po 12. hod.

Rytíř českého dramatického umění

Literární pásma Ladislava STROUPEŽNICKÉHO. — Režie Rudolf Knapp. — Výprava Květa Schreiberová. — Masky Jaroslav Čermák. — Kostýmy Jan Svátek.

BALADA O PANU MIKULÁŠI

Herečka	Helena Nováčková
Kareš	Děda Papež

RYTÍŘ BEZ ERBU

Ladislav Stroupežnický	Rudolf Knapp
------------------------	--------------

NA LEDĚ

Vypráví	Otakar Skalský
Hraje	Helena Nováčková

ČLOVĚK A PES

Vypráví	Pravoslav Vík
---------	---------------

ZVÍKOVSKÝ RARÁŠEK

Krištof ze Švamberka	Zdeněk Kríppner
Eliška, rozená z Rožemberka, jeho žena	Dagmar Neumannová
Petr, jejich syn	Liba Zelenková
Salomena, klíčnice na Zvíkově	Laduše Šteflíčková
Markéta	Olga Drožová
Mikuláš Dačický z Heslova	Děda Papež
Michálek, páže	Otakar Skalský

Přestávka po 4. obraze.

Připravujeme matiné: Jiří Leden GROŠ CHUDÉHO. Poprvé 7. II. 1943

Slovo nadšenců, které v tomto případě užívám, je dostatečně odůvodněno touto skutečností: Mladý člověk, vstoupivší po svém denním zaměstnání na malou ochotnickou scénu uprostřed čilého profesionálního ruchu velkoměstských divadel, může snad přicházet (a je to lidské) s určitou dávkou zdravé ctižádosti, ale nebývá obvykle zatížen nejrůznějšími postranními myšlenkami, které přivádějí na »prkna« ochotníky maloměstské. Hraje daleko více pro hru samu a pro sebe než pro spoluobčany, kteří mají padnout na kolena po jeho »jedinečném výkonu«. Nebudíž však tato poznámka pokládána za nectnost, přisuzovanou zásadně všem venkovským ochotníkům.

S mladými literáty se to má poněkud jinak. Člověk, věnující se aktivně literární práci, není odkázán na společnost. Sebevzdělávat se četbou a aktivně pracovat může sám. Snaží-li se hledat cestu, která jej dovede do kruhu svých, vede jej k tomu zpravidla pocit určité osamocenosti, ztracenosti a maličkosti ve stínu toho, čemu se často rozhodl darovat vše, co má. Není to však jen touha po cestě, která by snad v kolektivu byla snazší a vedla výš. Hledá v tomto prostředí i poznání nesobecká, poznání, harmonující s jeho duševním životem.

Tvoříme-li dnes při »Činu« takový kroužek mladých autorů, jsme si plně vědomi odpovědnosti nejen k české literatuře, ale i k těm mladým autorům. Nebude proto naším úkolem napomáhání k přílišnému sebevědomí nebo dokonce k pěstování osobního kultu. Chceme být jen jeden druhému nápomocní v práci, v poctivé práci, která jediné vede k cíli.

Pravoslav Vik.

DROBNOSTI

Jako příští premieru uvádí režisér Erhard Martin původní hru Dédy Papeže **PROKLETÝ BÁSNÍK**, zpověď básníka-trhana, který jen v lásce nachází odpuštění za své hříchy. Výpravu navrhl arch. František Marek, scénickou hudbu komponuje Miroslav Žouželka. V hlavních rolích Kristina Hýbnerová (alternuje s B. Andreskovou), Dagmar Neumannová, Líba Zelenková, Josef Janoušek, Rudolf Knapp, Erhard Martin a Déda Papež. Premiera 12. prosince, reprisy 13. a 14. XII. vždy o 20. hod.

Režii Vavříkovy veselohry CASANOVA, která bude uvedena koncem ledna 1943, povede Zdeněk Krippner na scéně Františka Mareše. Titulní úlohu přidělil režisér Dédovi Papežovi, v dalších rolích Andresková, Lepičová, Neumannová, Nováčková, Broukal, Martin, Modrý a Sovák.

Na prvou polovinu ledna připravuje režisér Rudolf Knapp literární pásmo Jana Nerudy, které sestavil a napsal Jiří Leden. Pásmo bude provedeno jako další matiné. — Na jaro připravuje Miloš Vávra matiné gotických písní milostných a Literární Odbor »Činu« samostatný svůj večer.

Fotoamatérům dobře poradí a jejich snímky vypracuje

fotograf **TRUNEČEK**

VINOHRADY, Mnichovská 56, tel. 287-33